

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΘΕΜΑ:
LECTIO XVII

Δανάη Γεωργιάδου, Σύμβουλος Λατινικών, Β.Δ.
Μ.Α. στην Κλασική Φιλολογία

Υπεύθυνος ΕΜΕ: Πέτρος Πέτρου

ΜΑΘΗΜΑ XVII (Lectio septima decima)
ΦΟΒΟΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ ΑΓΝΩΣΤΟ

	<p>Η θέση της Γαλατίας στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία</p> <p><u>Θυμηθείτε:</u> Πότε οι Ρωμαίοι ήρθαν σε επαφή με τους Γαλάτες και τους Γερμανούς;</p>
---	--

Άλλοι χρόνοι της οριστικής της παθητικής φωνής

(ΔΓ σελ. 69, 73)

παρατατικός παθητικής φωνής	ενεστωτικό θέμα + ba + βασικές καταλήξεις παθητικής φωνής
--------------------------------	---

Α' συζυγία	Β' συζυγία	Γ' συζυγία	Δ' συζυγία
amā-ba-r	delē-ba-r	leg-ē-ba-r	audi-ē-ba-r
ama-bā-ris	dele-bā-ris	leg-e-bā-ris	audi-e-bā-ris
ama-ba-tur	dele-ba-tur	leg-e-ba-tur	audi-e-ba-tur
ama-ba-mur	dele-bā-mur	leg-e-bā-mur	audi-e-bā-mur
ama-ba-mīni	dele-ba-mīni	leg-e-ba-mīni	audi-e-ba-mīni
ama-ba-ntur	dele-ba-ntur	leg-e-ba-ntur	audi-e-ba-ntur

- ✓ Συγκρίνετε τον σχηματισμό του παρατατικού παθητικής φωνής με αυτόν της ενεργητικής φωνής. Τι παρατηρείτε;

μετοχή παθητικού παρακειμένου	από το σουπίνο, με τη μορφή δευτερόκλιτου επιθέτου		
Α' συζυγία	Β' συζυγία	Γ' συζυγία	Δ' συζυγία
amāt-us	delēt-us	lect-us	audīt-us
amat-a	delet-a	lect-a	audit-a
amat-um	delet-um	lect-um	audit-um
(αγαπημένος)	(κατεστραμμένος)	(διαβασμένος)	(ακουσμένος)

Εσωτερικό και εξωτερικό αίτιο

(παρατήρ. αρ.4 βιβλίου)

- ✓ Βλ. τη διαφορά στο νόημα και την εκφορά εξωτερικού και εσωτερικού αιτίου

Λεξιλόγιο

magnus -a -um: μεγάλος / timor -ōris, αρ.3: φόβος / exercitus -us, αρ.4: στρατός / occuro, -āvi, -ātum, -āre, α': καταλαμβάνω, παίρνω / vox, vocis, θ.3: φωνή / mercator -ōris, αρ.3: έμπορος / qui, quae, quod (αναφ. αντων.): ο οποίος / ingens, ingentis: πελώριος, φοβερός / magnitudo, magnitudinis, θ.3: μέγεθος / corpus, corpōris, ουδ.3: σώμα / incredibilis -is -e: απίστευτος / virtus -ūtis, θ.3: ανδρεία, αρετή / praedico, -āvi, -ātum, -āre, α': διακηρύσσω / alius -a -ud (αντ. επίθ.): άλλος / causa -ae, θ.1: αιτία / discedo (dis +cedo: χωρώ), -cessi, -cessum, -cedere, γ': υποχωρώ / cupio, cupīvi, cupītum, cupēre, γ': επιθυμώ / nonnulli -ae -a (non +nullus): μερικοί / pudor, -ōris, αρ.3: ντροπή / adduco (ad +duco: οδηγώ), -duxi, -ductum, -ducere, γ': επηρεάζω, παρασύρω / remaneo (re +maneo: μένω) -mansī, -manēre, β': παραμένω / hic, haec, hoc (αντ. δεικτ.): αυτός / neque (σύνδ. αντιθ.): ούτε / vultus -us, αρ.4: πρόσωπο / fingo, finxi, fictum, fingere, γ': πλάθω, κατασκευάζω / lacrima -ae, θ.1: δάκρυ / teneo, tenui, tentum, tenere, β': κρατώ / possum, potui, posse: δύναμαι, μπορώ / abdo (ab +do, dedi, datum, dare, α'), -didi, -ditum, -dere, γ': κρύβω / tabernaculum -i, ουδ.2: σκηνή / aut (διαζ. σύνδ.): είτε, ή / suus -a -um (αντ. κτητ.): δικός σου / fatum -i, ουδ.2: μοίρα, πεπρωμένο / queror, questus sum, queri, αποθ.γ': παραπονιέμαι / cum (πρόθ.) + αφ.: (μαζί) με / familiaris -is, αρ.3: φίλος, γνωστός / communis -is -e: κοινός / periculum -i, ουδ.2: κίνδυνος / miseror, miseratus sum, miserari, αποθ.α': οικτείρω, κλαίω, θρηνώ / totus -a -um: όλος / castra -ōrum (pl.t.): στρατόπεδο / testamentum -i, ουδ.2: διαθήκη / obsigno, -āvi, -ātum, -āre, α': υπογράφω και σφραγίζω / paulatim (επίρρ.): λίγο-λίγο / etiam (επίρρ.): ακόμη και / res militaris, rei militaris: στρατιωτικά πράγματα / peritus -a -um (+γεν.): έμπειρος / habeo, habui, habitum, habere, β': έχω – παθητ.: θεωρούμαι / (per)turbo, -āvi, -ātum, -āre, α': ταράζω

Ενδεικτικές δραστηριότητες

(για την τάξη ή / και το σπίτι)

1. Να γράψετε τη μετάφραση του κειμένου του μαθήματος XVII.
2. Να κλίνετε τα πιο κάτω ρήματα στην οριστική παρατατικού και μέλλοντα της φωνής στην οποία σας δίνονται (από το κείμενο).
occupavit, discedere, cupiebat, querebantur, miserabantur, habebantur
3. Να σχηματίσετε τη μετοχή παθητικού παρακειμένου των πιο κάτω ρημάτων και να τη μεταφράσετε στα Ελληνικά. Να κλίνετε τη μετοχή δύο ρημάτων από αυτά.
fingo, teneo, occuro, adduco, abdo, cupio, punio
4. Να κάνετε χρονική αντικατάσταση των πιο κάτω τύπων.
cupiebat, remanebant, fugerunt
5. Να μεταφέρετε τους πιο κάτω τύπους στον ενεστώτα και μέλλοντα στην ίδια έγκλιση και φωνή.

querebantur, miserabatur, habebamur

6. Να μεταφέρετε τους πιο κάτω τύπους του κειμένου στον αντίθετο αριθμό.

exercitum		fatum	
mercatorum		familiaribus	
ingenti		totis	
magnitudine		horum	
corporum		vocibus	
causa		rei militaris	
lacrimas		periti	

7. Δίνονται οι εξής αντωνυμίες από το κείμενο: qui, hi, suum, suis, horum, ii

α. να κάνετε πλήρη γραμματική αναγνώριση των τύπων

β. να κλίνετε τους τύπους στο γένος στο οποίο βρίσκονται και στους δύο αριθμούς.

γ. να μεταφέρετε τους τύπους στην ίδια πτώση και αριθμό στα άλλα δύο γένη

	ΑΡΣΕΝΙΚΟ	ΘΗΛΥΚΟ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ
qui			
hi			
suum			
suis			
horum			
ii			

8. Να εντοπίσετε το λάθος σε καθεμιά από τις πιο κάτω προτάσεις και να το διορθώσετε.

	ΟΡΘΟ
Galli praedicabant Graeci incredibili virtute esse.	
Omnes abditi in tabernaculis querebatur fatum hominum.	
Magnus timor milites occupaverunt.	
Romani discedere cupiebant cum amicos.	

9. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και το αντίθετο. Να μεταφέρετε όλα τα ρήματα στον αντίθετο αριθμό.

Totis castris testamenta obsignabantur.

Magnus timor exercitum occupavit ex vocibus Gallorum.

10. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό.

Verbum ducis non potuit alacrem militem facere.

Hi neque vultus fingere neque lacrimas tenere poterant.

Romani abditi cum familiaribus commune periculum miserebantur.

11. Να εκφράσετε το αίτιο χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο τύπο της λέξης που βρίσκεται στην παρένθεση.

Omnnes eum honorabant (virtus).

Lucretia maesta erat (iniuria).

(Timor) abditi Romani miserabantur commune periculum.

Non potuit discedere (vox) patris.

12. Να υποδείξετε πού τονίζονται οι πιο κάτω λέξεις και να εξηγήσετε το γιατί.

occupāvit, periculum, remanere, discedere, suis, magnitudīnis

13. Να σκεφτείτε και να γράψετε, για καθεμιά από τις λέξεις του κειμένου, αν υπάρχουν λέξεις:

- ομόρριζες με αυτήν στα Αρχαία Ελληνικά και/ή
- παράγωγες από αυτήν σε νεότερες – νεολατινικές γλώσσες (Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά κτλ).

14. Να μεταφέρετε την πρόταση στα Λατινικά.

Ο Καίσαρας είδε ότι φόβος είχε καταλάβει τους στρατιώτες του και ότι όλοι ήθελαν να υποχωρήσουν.

15. α) Πότε και με ποια ευκαιρία οι Ρωμαίοι ήρθαν σε επαφή με τους Γερμανούς;

β) Πώς συμπεριφέρονταν οι Ρωμαίοι εξαιτίας του φόβου τους για τους Γερμανούς;